

Kevään paluumatka

Kevään paluumatka

28.4. - 8.5.2010

Marja ja Risto Viljanen

Carvoeirosta Helsinkiin 28.4. – 8.5.2010

28.4.2010 Keskiviikko

Carvoeiro - Castro Verde – Aljustrel – Montemor o Novo – Santarem - Peniche, 382 km

Algarven Carvoeirossa sijaitsevan Rocha Bravan (www.rochabrava.com) portista kurvasimme ulos varttia yli yksi. Talvikotimme jäi odottamaan paluutamme loka / marraskuulle. Kukapa tässä vaiheessa senioreiden tuloista ja menoista sen tarkemmin tietäisi. Hondan mittarissa oli lähtiessä 35 711 kilometriä, lämpömittari näytti +25 astetta, taivaalla puolipilvistä ja Atlantilta puhalsi puuskainen tuuli.

Tutun Algarven ja Alentejon rajana olevan ”vuorijonon” ylitimme Lissabonin moottoritietä. Tähän aikaan rinteet ovat valkokukkaisten kistusten yltä päältä koristelemia. Alentejon puolella sen sijaan niityt levittäytyvät maisemaan violetteina, voikukankeltaisina ja lumenvalkoisina mattoina.

Castro Verden kohdalla poistuimme moottoritieltä ja värikylläinen ajo jatkui läpi laidunmaiden Aljustreliin. Laidunmaat vaihtuivat viljelysmaiksi ja sitten viiniviljelysmaiksi. Ferreira do Alentejosta Montemoro-Novoon oli lähes vain oliivipuumetsiä tai valtavia kukkivia hedelmäpuutarhoja sekä lehmiä ja mustia possuja. Auton mittari näytti +29 astetta.

Pystyyn kuivunut monihaarainen haikaramänty pysäytti hetkeksi matkantekomme ja viritti kameramme. Puussa oli toistakymmentä pesää ja asukas kurkki jokaisesta pesästä. Ohitsemme vilahti Alcácovasin historiallinen keskusta. Siellä solmittiin yksi Espanjan ja Portugalin rauhansopimuksista syyskuussa 1479 ajalle tunnusomaisin sanakääntein. Alcácovasin jälkeen silmissä vilisivät komeat korkkitammimetsät.

Läpi ajaen Montemor-o-Novo näytti upealta! Se on eräs Portugalin eniten läpiajettuja ja kuitenkin vähiten tunnettuja kaupunkeja. Mekin syyllistyiimme läpiajtoon, ei edes pientä pysähdystä.

Lavren kohdalla niityn täytti mustalaisleiri. Koko suku tai useampikin oli levittäytynyt sekasotkuisesti teltoineen, pyykkinaruineen, hevosineen ja rattaineen laajalle alueelle tien varren niitylle. Kikkarapäiset tenavat vilistivät riemukkaasti pitkin niittyä, naiset puuhasivat arkiaskareissaan ja miehet sukivat hevosiaan.

Valkoisten hiekkarantojen ympäröimään Penicheen (Capital da Onda = Aaltojen pääkaupunki) ajoimme Santaremin kautta ja jo viime vuodelta tutun Hotel Soleil Penichen pihaan kaarsimme vartin yli seitsemän. Pari linja-autollista portugalilaisia senioreita oli majoittunut hotelliin, joten ilmapiiri oli huomattavasti eloisampi kuin vuosi sitten huhtikuussa, jolloin olimme hotellin lähes ainoat asiakkaat.

Kaupunki on merkittävä kalateollisuuden keskus. Lisäksi paikkakunnalle tuo rahaa turismi. Upeat rannat antavat mahdollisuuden monenlaiselle vesiturheilulle. Lähistölle on noussut myös golfkenttiä, jotka omalta osaltaan lisäävät esim. majoitus- ja ruokailupalvelujen kysyntää.

Pikaisen majoittumisen jälkeen hurautimme taksilla parin kilometrin päässä olevaan isoon kalasatamaan. Riston haaveena oli uusia vuoden takainen upea ruokaelämys kalasataman läheisyydessä olevassa Katekero II:ssa. Marja vähän toppuutteli, että kannattaakohan ottaa riskiä ja mahdollisesti pettyä, onhan täällä monia muitakin. Mutta Katekeroon menimme ja kyllä kannatti. Arroz de mariscos oli maukas ja runsas. Viidelläkymmenelläviidellä eurolla saimme ruhtinaallisen illallisen viineineen kaikkineen. Ehdottomasti arvosanaksi jälleen kolme sianpäättä.

29.4.2010 Torstai

Peniche - Caldas da Rainha – Acobaça – Batalha – Barcelos - Ponte de Lima, 390 km

Runsaan aamiaisen saattelemina kirjoitauduimme ulos hotellista puoli kymmeneltä. Huoneen hinta aamiaisineen oli 50 €.

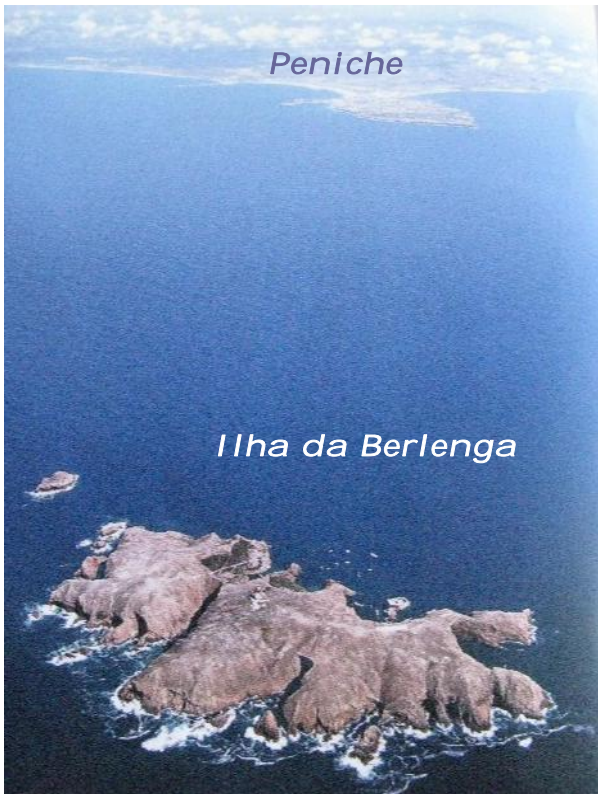
Sää oli pilvinen, eilinen helle oli tipotiessään, enää vain +17, ilmassa jopa sateen uhka. Ennen varsinaista starttia kipaisimme hotellimme ja rannan välisen hiekkavallin toiselle puolelle. Ja mikä hiekkaranta avautuikaan eteemme! Ei ihme, että Peniche on surffareiden suosiossa.

Teimme myös pienen kourun parin kilometrin päähän Casais de Balealin surffirannalle – alan harrastajien paratiisiin. Ajoimme Balealin entisen saaren, nykyisen kapean niemen ympäri. Matkalla huomio kiinnittyi mukavilmeiseen hotelliin, Surf Castleen, jonka parvekkeilla asukkaat nauttivat kiireetöminä aamiaisiaan merimaisemasta nauttien.

Hotellin takana kummastelimme hetken merkillisiä meren hiomia kallioita. Yritimme tähystellä Ilha da Berlengaa, jonka tiesimme ja kangastuksenomaisena jopa näimmekin 10 kilometrin päässä merellä.

Saarella oli 1500-luvulla luostari, jota merirosvot kurmuuttivat ahkerasti. Strategisen sijaintinsa johdosta 1600-luvun puolessa välissä saarelle rakennettiin mahtava São João Baptistan linnoitus. Linnoitus on vuosisatojen saatossa nähnyt kaikenlaista ja viimeisimmät rankat ajat olivat ennen neilikkavallankumousta.

Nykyään linnoituksessa toimii matkailijoita varten b&b-hotelli ja pikkuruinen kauppa. Lisäksi saari tarjoaa suojan alueen moninaisille kalastustoiminnoille, koska merenkäynti näissä maisemissa ei ole aina postikorttimaista idylliä ja suojapaikkaa voidaan tarvita hyvinkin pikaisesti. Berlengan linnusto ja luonto ovat harvinaislaatuisia.

Matkamme jatkui Amoreiran kautta Caldas da Rainhaan, kaupunkiin, jonka kuningatar Leonor oli perustanut 1400-luvulla. Leonor perusti kuumien lähteiden kaupunkiin terapeuttisen sairaalan Hospital Termal Rainha D. Leonorin, joka on toiminut jo 500 vuotta ja on yksi maailman vanhimmista alan sairaaloista. Caldas da Rainha on myös lukuisten museoiden ja merkittävien taidekoulujen kaupunki.

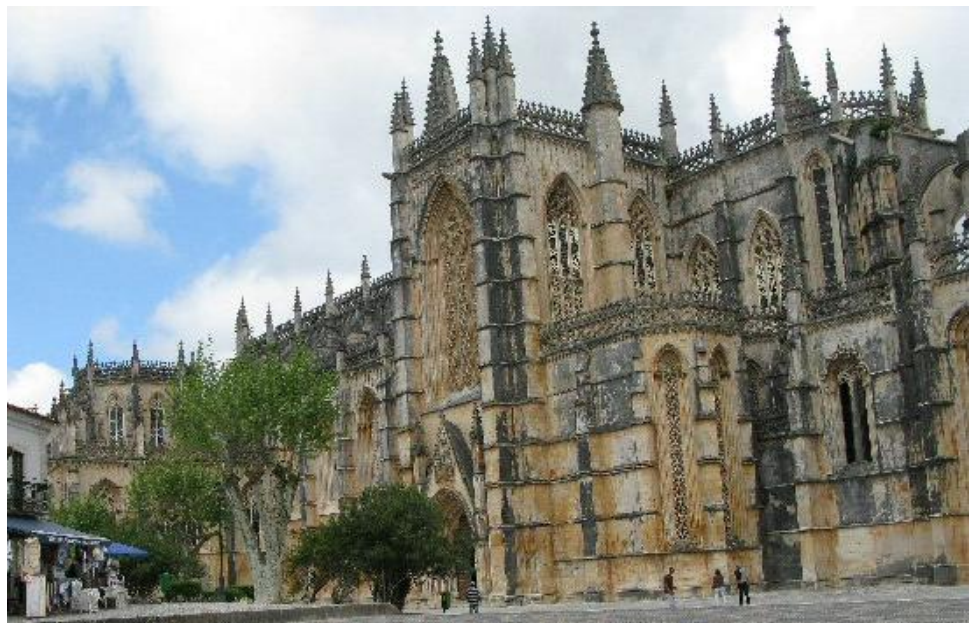
Kuin vahingossa löysimme itsemme sairaalan sisäänkäynnin edestä, jossa pikainen u-käännös ja takaisin tuloasuun ja moottoritille. Hetken päästä moottoritiltä tielle N8 Alcobacaan. Sieltä olisi löytynyt vv. 1153-1223 rakennettu Euroopan suurin sistersiläis-

temppele (UNESCO:n maailmanperintökohde).

Aurinko pilkisteli pilvien lomasta. Ennen Batalhaa oli valtavia tiili- ja keramiikkatehtaita, etenkin Gruz da Leguan tienoilla. Suuri osa tehtaista oli rapistuneita raunioita. Tiilitehtaiden jälkeen tienvarret täyttyivät moninaisesta pienteollisuudesta, sitten tilalle tulivat viiniköynnösrinteet.

Batalhan kaupunkiin saavuimme puolilta päivin. Auto parkkiin ja sitten Santa Maria da Vitória -luostariin, joka on yksi Euroopan suurimmista myöhäisgotiikan mestariteoksista ja myös se on liitetty Unescon maailmanperintöluetteloon.

Kuningas João I oli luvannut Neitsyt Marialle, että jos hänelle taataan voitto Kastilian armeijasta Aljubarrotan taistelussa, hän rakennuttaa kiitokseksi mahtavan luostarin. Kun voitto sitten tuli v. 1385 ja Portugali sai itsenäisyyden 200 vuodeksi, kuningas piti lupauksensa ja luostarin rakennustyöt aloitettiin v. 1388.

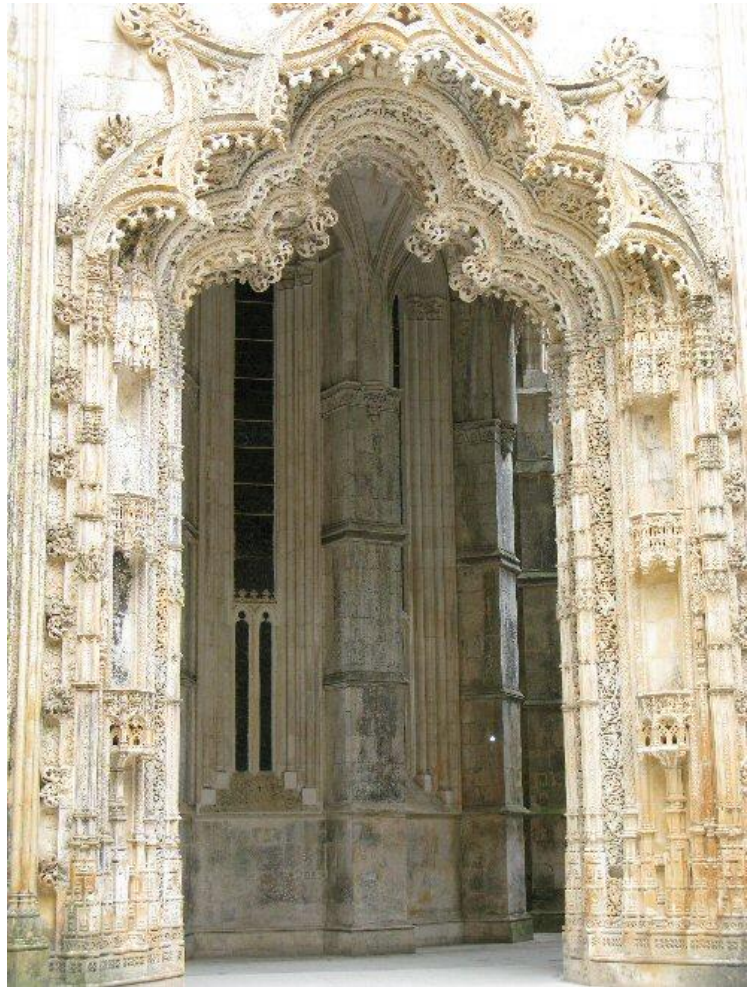

V. 1426 paikkeilla rakennettuun Perustajain kappeliin ovat haudattuina Kuningas João I, vaimonsa kuningatar Philippa sekä heidän nuorimmat poikansa mukaan lukien Prinssi Henrik Purjehtija.

Manuel I:n nousu valtaistuimelle v. 1495 tiesi uutta manuelintyyliä Batalhaan. Ylenpalttiset kivikoristelut muuttivat kuninkaallisen luostarin ulkomuotoa. Kivi peittyi suurten löytöretkien pitsimäisistä symboleista. Osa rakennuksesta, ns. "Keskenräiset kappelit", jäivät avoimen taivaan alle. Paikalle piti alun perin tulla kaikkien Portugalin hallitsijoiden hautaholvit, mutta suunnitelmasta luovuttiin eikä rakennustöitä tältä osin saatu koskaan päätökseen. Batalhan luostari kaikkine eri osineen ja rakennusvaiheineen on mykistävää ihmiskäden aikaansaannos, jonka omalaatuinen goottilainen tyyli kehittyi runsaan vuosisadan aikana.

Yhden jälkeen Batalha jäi taakse ja jatkoimme kohti Barcelosta, jonne "Tompan" mukaan oli matkaa 260 km. Fatima ja Tomar oli aikataulullisista syistä jätettävä väliin. Asteita +19, hetken kuluttua +21.

Niityt olivat täynnä kirkkaan keltaista päivänkakkaraa. Ruusut kiipeilivät talojen seinustoilla, samoin vihreän viinin köynnökset korkeisiin telineisiin tuettuina. Gaborin kenkätehdas outlet-myymälöineen oli 10 km ennen Barcelosta.

Pohjoisessa juhliitaan aina ja etelässä ei osata juuri ollenkaan, sanoi Rocha Bravan talousjohtaja kuuluttuaan, että olemme menossa pohjoisen suuntaan. Juhlan aiheita löytyy vaikka mistä. Ja tottapa Acacio haastoi: Feira Quinhentista 30.4.-2.5.2010, Festival gastronómico do gallo 27.4.-3.5.2010, Festival do Alvarinho e fumeiro 30.4.-1.5.2010, Festa das Rosas 7.-10.5.2010 vain muutamia tien varsilta silmiimme osuneita mainitaksemme.

Barcelossa piti olla yksi vuoden suurimmista markkinoista ja mehän tietenkin ajoimme kaupungin keskustaan. Siellä oli niin kamala ruuhka, että etenemään pääsi tuskin kävelyvauhtia. Suljettuja katuja ja parkkipaikoista ei ollut tietoaakaan. Jouduimme heti alkuunsa luopumaan markkinakokemuksesta ja jatkoimme suosiolla matkaa pohjoiseen tavoitteena Ponte de Lima, tuttu yöpymiskaupunkimme aikaisemmilta matkoiltamme. Ensi vuoden Barcelos-markkinoille laadimme kuitenkin taktiikan: Selvitämme etukäteen kaupungin tai ympäristön majatalot, varaamme yöpymis- ja autopaikan useammaksi yöksi ja hurautamme taksilla tapahtumapaikalle ja lähistön eri juhlille.

Ponte de Liman tutussa hotellissa olimme klo 18.30. Sisään kirjoittautumisen jälkeen oli paikallaan kuohuviinipullollinen Lima-joen puoleisella parvekkeella. Rantabulevardi oli saatu valmiiksi (vrt. kevät 2009) ja uusia patsaita oli ilmestynyt rantakatua elävöittämään.

Illallisen nautimme jo viime keväänä korkatussa paikassa, katkarapucoktail oli IHANAN entinen hintaan 4 €, pääruokana Ristolla entrecôte, Marjalla jotain muuta. Koko lasku viineineen ja aperitiiveineen yhteensä 38 €.

30.4.2010 Perjantai

Ponte de Lima – Ponte de Barca – Soajo – Lindoso - Xinzo de Limia – Verin – Benavente - Leónin suunta – Burgos - San Sebastian - Ciboure/St. Jean de Luz, 787 km

Hotellista ulos klo 9.50. Aamiainen ei ollut niin monipuolinen kuin vuosi sitten, mutta hyvä kuitenkin huoneen hintaan suhteutettuna. Hinta aamiaisineen oli 42,50 €. Matkan paras hinta – laatusuhde.

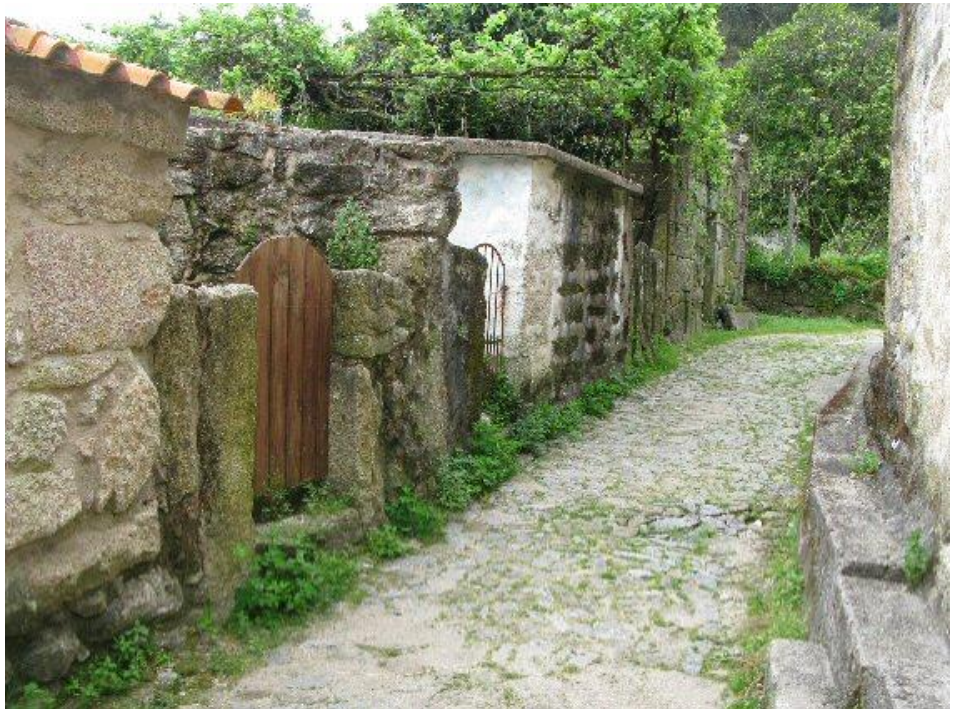
Sää oli pilvinen, asteita +15. Pari kilometriä ennen Ponte de Barcaa vilkaisimme pyhiinvaellusreitillä olevaa kirkkoa ja hautausmaata sekä 20 km ennen Lindosoa poikkesimme oikealle Senora da Pazin kirkolle.

Matkalla ajoimme läpi upean alkuperäiskylän, jossa kylän raittia tallustelivat kipparasariset vetohärät lantakärryineen ja mustavaatteiset peltotyöntekijät kantaen pänpäällään kaikkea mahdollista. Tien varrella, viiniköynnösmailla, oli merkittäviä oksatötteröitä. Talojen pihoissa jökötti vanhoja ruoka-aittoina toimineita ki-viarkkuja.

Ja heti kun palasimme päätielle, oli tienviitta oikealle ja uusi kirkko ja megaliittisiä jäänteitä.

Runsas 10 km ennen Lindosoa poikkesimme vielä Liman rantaan ja Soajon kylään. Harmaasta kivistä rakennettu kylä: kadut, talot, aidat, pihat, kirkko ja luostari ympäristöineen.

Kirjava opaskoira otti meidät suojelukseensa, kipitti edellämme kivisiä katuja ja vilkaisi välillä, että tulemeko varmasti perässä. Vanha mies kurkki ikkunatoman kotikolonsa oviaukosta tervehtien outoja kulukijoita, samoin mustahuivinen mummo puun alla. Tuore sämpyläpussi roikkui puun oksalla. Kauppa-autoko lie siihen jättänyt.

Soajossa käväisimme hetken vuosisatojen päässä. Nykyaika ja sen kaikki kotkotukset olivat ohittaneet tämän kylän totaalisesti.

Espanjan rajan ylitimme puoli yhdeltä, asteita oli +17. Annoimme ”Tompan” valita suurimman reitin San Sebastianiin.

Kanervarinteet ja keltaiset piikkipensaat vilisivät silmissä ja kukkivat sireenit kylien kohdalla. Verinistä Benaventeen karttaamme ei ollut merkitty moottoritietä, todellisuudessa oli erittäin hyväkuntoinen moottoritie, Autovia das Rias Baixas.

Benaventea lähestyttäessä vuoristomaisema muuttui vähitellen laidun- ja viljelysmaiksi. Huoltoasemat ja kahvipaikat puuttuivat lähes täysin. Ajettaessa Autovia de Camino Santiago Burgosiin oli vihreitä viljelysmaita silmäkantamattomiin.

Pohjois-Espanjassa Burgosin jälkeen kohti San Sebastiania, sää muuttui tunneli tunnelilta. Ensin oli pilvistä, sitten vielä pilvisempää ja lopulta täyttä sumua ja sadetta.

Ranskan rajan ylitimme huomaamatta ja Cibouren tuttuun Ibkseen saavuimme sateessa ja pimeässä klo 21. Auton saimme vaivatta tilavaan talliin ja koska sää oli kurja, päätimme viettää vappuaaton Ibkseen lohi-pinaattilasagnen ja talon viinin kera. Edellisten lisäksi aperitiiviksi pastikset. Koko juhlan hinnaksi tuli 40 €

Bensa oli edelleen Espanjassa halvinta. Mirjalta ja Jormalta tekstiviesti: ”Olemme Vouvreyssä, kaikki ok.”

1.5.2010 Lauantai

St. Jean de Luz – Arcachon – Lanton – Arés – Lacanau Océan, 300 km

Hotellista ulos klo 10.30 ilman aamiaista. Yöpyminen 63 € + autotalli 6 €. Sää tihkusateinen, asteita +13.

Ajoimme St. Jean de Luzin keskustaan ja totesimme, että kadunvarsipysäköinti on mahdotonta. Onneksi eteemme tupsahti parkkihalli kaupungin sydämessä lähellä rantaa, ”Hélianthal”-kylpylähotellin alla.

Rantabulevardi näytti olevan kaupunkilaisten suosima lenkkeilyreitti ja uimaankin joku urhea oli yrittämässä. Veden lämpötila oli kuulemma 12 – 14 astetta. Nautimme tyypillisen ranskalaisaamiaisen rantakadulla patonkeineen, kroisantteineen ja hillopurnukoineen hintaan 6,50 €/kpl. Samalla tarkkailimme ohi reippailevia baskimaan kansalaisia.

Aamiaisen jälkeen sukelsimme kaupungin kujille ihastelemaan rakennustyyliä ja hyväntuulisia ihmisiä.

Kielokimppuja oli kaupan joka kadun kulmassa kevään symboleina. Mekin uhasimme 3 euroa ja kuljeskelimme paikkakuntalaisten tapaan tuoksukimppua haistellen.

JE SUIS TENDRE ET FRAGILE,
JE SUIS GRAND ET DISTINGUÉ.
MON PARFUM EST DÉLICAT.
QUI SUIS-JE ?
« LE MUGUET DU 1ER MAI »
M'OFFRIR LE 1ER MAI VOUS PORTERA
BONHEUR • TOUTE L'ANNÉE.

Halliin poikkesimme pikaisesti ja ostimme katutaiteilijalta muistoksi baskitaloja ja kalastajaveneitä esittävän öljyvärimaalauksen. Hélianthalista otimme vielä majoitus- ja hoitohinnaston mahdollista seuraavaa visiittiä varten.

St. Jean de Luzista poistuimme ennen kahta. Sää parani, asteita +16, pilvipeitekin rakoili. Vauhdilla suuntasimme Bordeaux'n moottoritille.

Noin 40 km ennen Bordeaux'ta koukkasimme hyvän sään innostamina Arcachoniin. Aurinko porotti siniseltä taivaalta ja asteita oli jo +19. Rantabulevardi kuhisi ihmisiä. Vaatetus vaihteli bikineistä talvitamineisiin. Katuravintolat olivat täynnä ja autoja vallan mahdottomasti. Kuin onnenpotkuna eteemme osui rantakadun ainoa vapaa parkkiruutu. Pari tuntia vierähti kaupunkia ihastellessa.

Arcachonista ajoimme Lantonin ja Arésin kautta Atlantin rannalla sijaitsevaan Lacanau-Oceaniin. Maisemien puolesta reitti ei ollut kummoinenkaan, mutta Lacanau-Ocean oli vilkas surffarikaupunki. Surffaajia olikin kovasti liikkeellä. Aurinko paistoi ja katuravintolat pullistelivat asiakkaita. Asiakkaiden keski-ikä oli +/- 20. Hotellit näyttivät nuorisohotelleilta ja päätimme jatkaa matkaa.

Muutama kilometri Lacanau-Oceanista Lacanaun suuntaan osui silmiimme golf-hotellin mainostaulu. Poikkesimme vilkaisemaan. Mäntymetsän keskelle oli rakennettu kenttä ja hotelli. Ilmapiiri tuntui meilte sopivalta ja päätimme jäädä.

Ennen illallista poksautimme kuohuviinipullon parvekkeella vapun kunniaksi. Hotellin ravintola osoittautui erittäin tasokkaaksi. Riston sisäfilepihvi, tournedos rossini, oli paras vuosikausiin. Marja nautiskeli kampsimpukoista. Alkuun oli lohicarpaceet ja jälkiruokina tarte tartin ja hedelmämälja jäätelöllä terästettyinä. Loistava luksusillallinen alusta loppuun. Kolme sianpäättä! Huoneen hinta 92 € aamiaisiin ja illallinen juomineen yhteensä 69 €.

2.5.2010 Sunnuntai

Lacanau Ocean – Hourtin – Soulac-s/mer – Le Verdon s-Mer – Royan – Rochefort – Lucos – Les Sables D'Olonne, yht. 270 km

Aamu-TV:ssä uhkailtiin sateella. Lähtiessämme puolen päivän maissa runsaan aamiaisen jälkeen aseteita oli +15 ja aurinko pilkisteli. Matkalla Hourtiniin tien varressa oli useita metsästysseurueita. Panjalta tuli viesti Rocha Bravasta: Poronkäristys oli maistunut!

Hourtinin venesatamassa, järven rannalla, oli veneiden vesillelaskun aika. Hourtinista eteenpäin tie oli luotisuora. Vendays-Montalivetista koukattiin punaiselle tielle N215, joka oli lähes yhtä suora kuin edellinenkin, joskin leveämpi. Soulac-s-Mer oli tyypillinen rantapaikka; pitkää hiekkarantaa joka suuntaan, koristeellisia taloja, suljettuja ikkunaluukkuja, lomakausi oli vielä edessä.

Le Verdonista on lauttayhteys Gironden lahden yli Royaniin. Lautta oli juuri mennyt ja jouduimme odottelemaan 1,5 tuntia. Odotellessa ehdimme tilata matkan surkeimmat ja kalleimmat jäätelöannokset.

Autolautta tuli aikataulun mukaan. Lauttataksat: 22,50 €/henkilöauto ja 3,10 €/henkilö, matkan kesto 20 minuuttia. Istuimme ulkokannella 1. rivissä koko matkan, vaikka puhuri kannella oli hyytävä. Tulipahan testattua ennen lähtöä hankitut purjehdustakit. Testin tulos: hinta (24,50 €) – laatusuhde erinomainen.

Royanin puolella alkoi aamulla ennustettu sade. Onneksi se loppui ennen kuin olimme ehtineet edes ulos kaupungista.

Rochefortiin ajoimme tuttujen osteriviljelmien halki. Bensan loppuminen oli lähellä. Ensimmäistä kertaa tällä matkalla olimme näin täpärässä tilanteessa. Automaattiasema, Esso Express, ei huolinut luottokortteja eikä seteleitä, vain jotain omia korttejaan. Onneksi "Tomppa" löysi meille riittävän läheltä Intermarcheen aseman, jossa normaalit luottokortit kelpasivat. Tankkauksen jälkeen ajoimme viljelysmaiden ja pikkukylien läpi Lucosiin ja sieltä Les Sables D'Olonneen. Koko päivän olivat eri merkkiset haukat kaarrelleet reittimme yllä ja rypselit hohtaneet kirkkaan keltaisina jättiläismattoina.

Les Sables D'Olonnen Ibis oli aivan rautatieaseman kupeessa ja siksi katunäkymä näytti rauhattomalta. Onneksi saimme auton lukitulle sisäpihalle, jossa oli vain 6 parkkiruutua. Saavuttava siis ajoissa, jos aikoo saada autonsa turvaan. Huoneen hinta 94 € + vapaa parkkeeraus.

Illallisravintolaa etsiessämme ohitimme suuren kalasataman metkänäköisine kalastusaluksineen ja toinen toistaan makoisamman näköisen ravintolan. Les Sables D'Olonne on merenantimien Mekka. Illallisravintolan valinta oli vaikea, koska lähes jokaista olisi pitänyt testata.

Entten tentten - metodilla valitsimme La Mareen. Pastis-aperitiivien jälkeen nautimme alkupalana kattilallisen sinisimpukoita, pääruokina talon erikoiset merenelävälautaset (choucroute de la mer ja choucroute royale) sekä lopuksi kahvit. Illallisen hinta viineineen 74 €

3.5.2010 Maanantai

Les Sables D'Olonne – Ile de Noirmoutier – Beauvoir s/Mer – Pornic – St. Nazare – Blain – Chateaubriant – Vitré, 326 km

Aamulla pinkaisimme pikamarssia kalasatamaan aamukahvin toivossa. Sataman hallissa oli tiskitolkulla jos jonkinlaista merestä nostettua otusta. Hallin lähellä oleva simpukkamuseo oli kiinni. Vahinko. Illan ravintolakatu oli nyt hiljainen. Tuolit olivat pinoissa ja lounasaikaan oli vielä tunteja. Aamukahvia ei tarjottu missään.

Otimme taksiveneen kanaalin toiselle rannalle. Siellä saimme matkan surkeimman ja kalleimman aamiaisen: 16 eurolla saimme 2 maitokahvia, 2 pikkumehua, 2 voissa paistettua pullanpalaa ja pienen marmeladipurnukan.

Palasimme taksiveneellä takaisin kanaalin toiselle puolelle ja hotellille hiekkarannan puolelta. Pitkän ja leveän rantabulevardin kunnostus oli viittä vaille valmis. Todella upea, kunhan saavat traktorit ja muut roipheet pois, kaikki katukivet paikoilleen ja terassit auki. Ehkä siellä voi nauttia kunnan aamukahveja-kin. Hotellille vunttasimme puolijuoksua, jotta ehtisimme luovuttaa huoneen ennen puolta päivää.

Les Sables D'Olonnen – Atlantin helmen - hiekat karistimme HaniHondan pyöristä klo 12.30 sään ollessa pilvinen ja asteita ensin +12, sitten hetken päästä vain +9.

Matkalla St. Jean-de-Monts'iin oli paljon osteriviljelmiä. St. Jean-de-Montsissa pitkä, auto hiekkaranta. ammotti hyisessä säässä tyhjiyttään. Talojen arkkitehtuuri sinällään ei ollut mistään kotoisin, mutta ne ikkunaluukut! Niitä oli joka ikisessä talossa ja aina erivärisiä, enimmäkseen kuitenkin sinisen eri sävyjä.

Ajoimme sillan yli Ile de Noirmoutieriin. Saaren pituus on 25 km ja leveys vaihtelee 500 metristä 15 kilometriin. Osterialtaita, osteribaareja ja –myymälöitä, suola-altaita ja suolaputiikkeja kaikkialla.

Saaren lempeässä ilmastossa viihtyvät mimoosat, jotka kukkiessaan talviaikaan tuoksuvat voimakkaasti. Saarta kutsutaan tämän vuoksi myös mimoosien saareksi.

Saaren keskustassa on mm. St. Philbertin kirkko ja Noirmoutier-en-L'Ille linna. Kirkossa kävimme, linnassa vain sisäpihalla.

Ajoimme juuri viime hetkellä ennen nousuvettä Passage du Goisille, merenpohjatielle, joka yhdistää Noirmoutierin saaren mantereeseen Beauvoir sur Merin kohdalla.

Useassa kohdassa oli suuria varoitustauluja hengenvaarasta ja kuvia nousuveden peittämistä autoista. Osa turisteista olikin jo jänistänyt ja jäänyt parkkiin saaren puolelle. Me luotimme maasturimme nelivetoon ja kun näimme kauempana jonkun muunkin vielä ajavan ko. merenpohjatietä, uskaltauduimme matkaan. Tie oli asvaltoitu. Kymmenittäin osterien kerääjiä oli palaamassa keräysreissultaan, toiset jalan, toiset autolla. Kaililla tuntui jo tässä vaiheessa olevan kova kiire, koska nousuvesi oli alkamassa. Neljän ja puolen kilometrin mittainen ajo oli elämys ja tuli eteemme ”vahingossa ja pyytämättä”.

Illaksi saavuimme keskiaikaiseen Vitren kaupunkiin ja majoituimme Ibikseen. Illallinen nautittiin rautatieaseman kupeessa Le Gare de Manger -ravintolassa. Kolmen sianpään illallinen 71 euron hintaan!

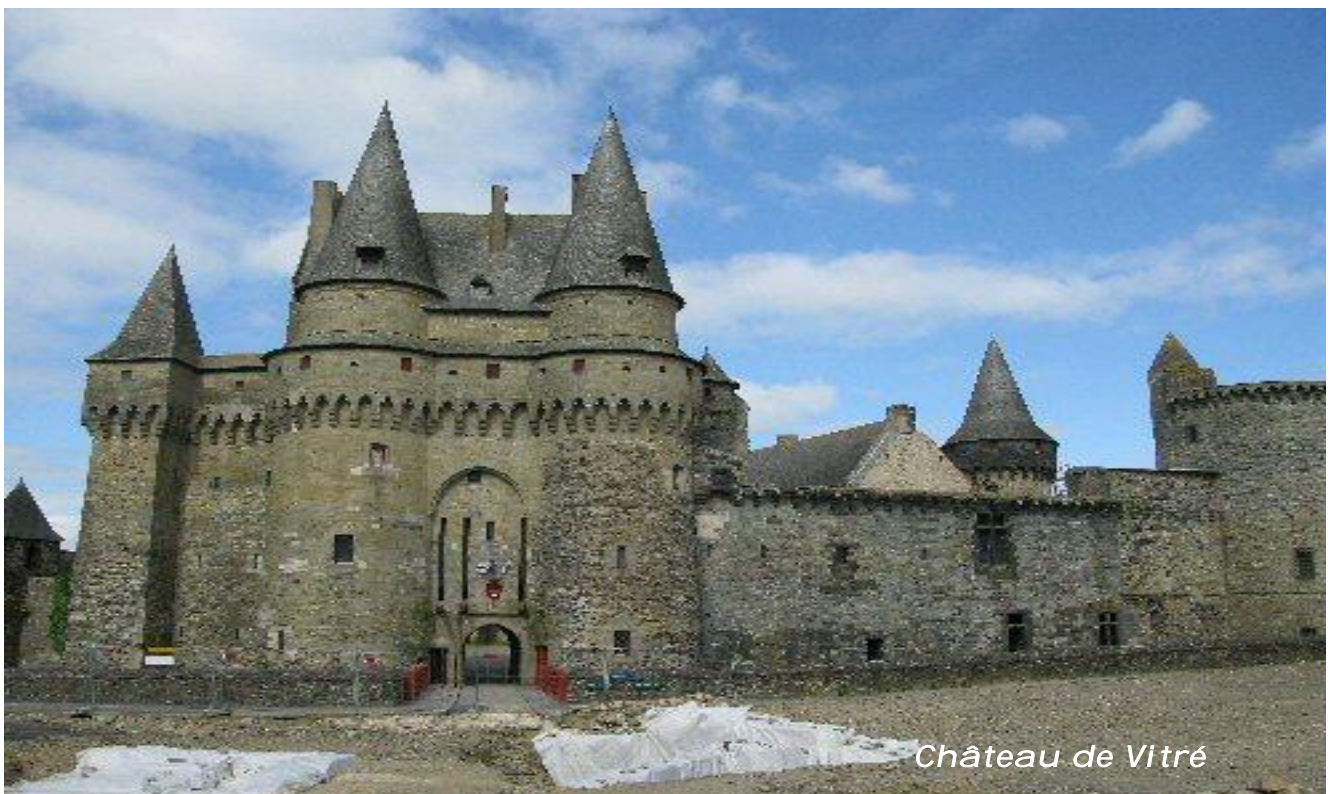

4.5.2010 Tiistai

Vitré – Caen – Trouville s/Mer – Honfleur – Goderville – Douai – Noyelles, 593 km

Jäätävä viima, + 9 astetta ja puolipilvistä. Majoitus 73 € + aamiainen 7,50 €/henk.+ autotalli 6 €. Aamiaisen jälkeen riensimme tutkimaan kaupungin 1400-, 1500- ja 1600-lukujen kortteleita.

Käväisy Vitren linnan pihalla, opaskierros oli juuri alkanut, joten emme jääneet odottamaan seuraavaa. Linnan ensimmäiset rakennustyöt oli aloitettu jo 1000-luvulla.

Château de Vitre

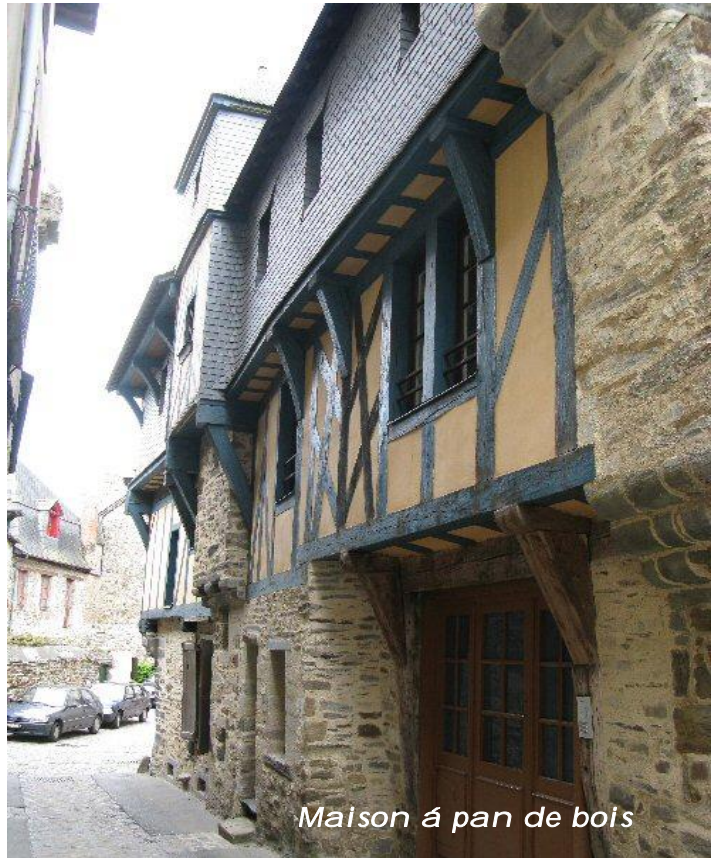
Iso alue mielikuvituksellista puuarkkitehtuuria (maisons á pan de bois).

Ennen puolta päivää ajoimme ulos kaupungista ja kohti Rochers - Sévignéen linnaa. Se oli juuri ehditty sulkea siltä päivältä, joten ulkokuvat jäivät ainoiksi muistoiksi.

Sen sijaan käväisimme linnan kupeessa olevalla Rochersin yksityisellä golfklubilla. Muina miehinä äimistelimme tätä ihmettä. Parkissa oli vain muutama Jaguaari, joten peliaikoja olisi varmaan löytynyt. Kentän green fee-hinnat: high season 43 €, muulloin 34 €
Eli on eroa verrattuna Algarven hintoihin.

Linnareissun jälkeen, klo 13, oli polkaistava kunnolla vauhtia matkaan eli moottoritietä kohti Caenia.

Varavillet, Petivillet, Vauvillet ja muut villet vilahtelivat matkan varrella. Omenapuut kukkivat. Olimme Normandiassa siiderin ja ome-

nabrandyn kotikonnuilla

Ohitimme Ranskan merkittävimmän calvadoskellarin, Calvados Père Magloiren, Pont-l'Evêquessa Siellä olisi ollut calvadosmuseo, mutta jarrua ei löytynyt autosta.

Piipahdimme pikaisesti Trouvillen rantakadulle ja sitten Honfleurin läpi Le Havreen. Honfleur näytti nyt, niin kuin vuosia sitten, viehättävältä. Vähän niin kuin tällä matkalla löytämämme Les Sables D'Olonne. Jos aikaa olisi ollut, olisimme jääneet yöksi. Ibis ja Mercury olivat hyvällä paikalla.

Arkkitehtuuria matkan varrelta

Nyt kuitenkin Havren sillan yli Amiensin tielle. Rypsipellot, lehmälaitumet, orastavat viljapelot ja erilaiset moottoritien varteen viritetyt maakuntaa tai merkittävää nähtävyyttä esittelevät taulut vilisivät silmissä. Asteet olivat koko päivän liikkuneet +8 ja +11 välillä. Väliin tuuli oli puhaltanut todella jäätävästi. Kovan tuulen varoituksia oli moottoritien varoitustauluissa. Sää oli sellainen, että kaikkein mieluiten havaintoja teki auton ikkunasta. Siksi pä kilometrejä kertyi matkamittariin.

Risto valitsi yöpymispaikaksi Douainin Ibisin, mutta se oli täynnä. Ibis selvitti, että noin 10 km:n päässä olevasta Accord-ryhmittymän Novotelissa oli tilaa. Koska kello oli jo 21, hyväksyimme ehdotuksen. Hotellin löytämisessä oli ongelmia, "Tomppakin" sekoili pahemman kerran. Vihdoin, parin puhelun ja harhaanajon jälkeen löytyi.

Huomioita Novotel-hotellista: ei autotallia, ei hissiä ja huone 2. kerroksessa, ravintolan henkilökunta epäystävällistä ja ylimielistä. Talon erityissalaatti oli keho kiinankaaliviritelmä muutamalla kananhitisella ja läskipekonilla koristeltuna, hinta 14,20 € ja talon erikoisviini hapanta etikkaa. Arvosanaksi 2,5 siansaparaa (=lähes syötäväksi kelpaamatonta)!

Huone oli kohtalainen, koristetyynyt oli viritelty ajan trendin mukaisiin asentoihin ja WC ja kylpyhuone olivat erikseen. Huoneen normaalihinta olisi ollut ilman aamiaista 135 €, mutta kun sen tilasi meille ketjun Ibis-hotelli, saimme sen hintaan 94 €. Ei ollut hintansa väärsti.

5.5.2010 Keskiviikko

Noyelles – Douai – Gent – Antwerpen – Tilburg – Arnhem – Bremen – Lyypekki, 830 km

Pilvisen harmaata, + 7 astetta. Pupuperhe (4 poikasta) oli asettautunut hotellin sisäpihalle. Yhteen nurkkaan oli kaivettu iso pesäkolo ja koko herkullisen vihreä piha toimi perheen ruokapöytänä. Me emme menneet hotellin aamiaiselle, mutta seurasimme pikkupupujen vauhdikasta pyrähtelyä ja leikkisää ateriointia. Huoneessamme oli vedenkeitin, murukahvia ja muutama keksi ja ne saivat korvata aamiaisen. Hotellista kirjoitauduimme ulos klo 9.45.

Ajoimme vielä Douainiin kuvaamaan illalla nähtyä monimuotoista tiliarkkitehtuuria. Kuvasaalis jäi kuitenkin vaatimattomaksi ja niinpä suuntasimme heti kymmenen jälkeen ulos kaupungista Bremenin suuntaan. Noin 30 kilometrin jälkeen juutuimme matelemaan ja välillä seisovaan Lillen ruuhkaan. Päätimme ajaa Antwerpenin kautta. Liikenne alkoi taas sujua, asteita +9. Belgian rajan ylitimme huomamatta ja viitta Rijsel (=Lille) toi mieleemme seikkailut eräältä keväältä, jolloin etsimme opastauluista sanaa Lille ja Rijseliin nyt emme ainakaan kääntyneet. Silloin ei vielä ollut navigaattoria apuna. Ranskan rannikkokaupunkien harmaakivitalot olivat nyt muuttuneet Belgian punatiilitaloiksi. Ennen Gentiä sää kirkastui ja lämpömittari näytti peräti +10 astetta. Laitumilla makoilevat lehmät osasivat ottaa kevääntulon rennosti.

Meerin poistumasta ulos moottoritietä, + 12. Hollannin rajakin tuli ylitettyä reitillä Tilburg – Arnhem, + 13 astetta. Maalaihaisuja oli pakko haistella. Jouduimme Arnhemin keskustaan, josta ulos pääsy osoittautui hankalaksi. Oli juhlapäivä. Liputuspäivä. Liikenteessä poikkeusjärjestelyjä ja suljettuja katuja, ”Tompalle” tuntemattomia ajosuuntia juhlapäivänmarssien ja kulkueiden takia. Näimme myös vilauksen taidokkaasta lentonäytöksestä. Lopulta useamman luvattoman kiepauksen jälkeen onnistuimme poistumaan kaupungista.

Tienvarren koivumetsissä olivat koivut vihdantekokunnossa. Tasaista, hyvinvoipaa maalaismaisemaa ja nautakarjaa silmäkantamattomiin. Ja koko ajan haisi. Myös paljon upeita hevosia. Saksan rajan ylitimme klo 16.35. Soitto Bremenin Ibis-keskukseen muutti ajosuunnitelmamme. Bremenin hotellit olivat ihmeeksemme täynnä ja niinpä päätimme ajaa suoraan Lyypekkiin. Lyypekin Ibis-keskuksesta löytyi huone ja suljettu autotalli. Välillä Bremen – Lyypekki oli lähes koko matkan tietöitä ja 80 kilometrin nopeusrajoitus. Onneksi ko. taival ei jäänyt huomiseksi.

Lyypekin Ibis-keskukseen saavuimme klo 20. Pikaisen majoittumisen jälkeen pinkkaisimme reippaalle 20 minuutin kävelylle ydinkeskustaan. Bussikin olisi kulkenut ihan hotellin edestä, mutta kävely koko päivän ajon jälkeen oli paikallaan. Kylmä viima puhalsi luihin ja ytimiin. Ennen illallista kartoitimme kauppakadut ja ihastelimme arkkitehtuuria. Illallisen nautimme pienessä, viihtyisässä ravintola Potter'sissa: tuoretta parsaa härän sisäfilepihvin kera ja Ribeye steak, anisaperitiivit ja pullo punaviiniä, kaikki yhteensä 55,60 €. Taas kolme sianpäättä!

6.5.2010 Torstai Lyypekissä

Tämän reissun runsain Ibis-aamiainen nautittiin Lyypekissä hintaan 10 €/henkilö. Huoneen hinta oli 65 € ja autotalli 5,50 €. Aamiaisen jälkeen Marja hipsaisi kiireen vilkkaa keskustaan. 20 minuutin reipas kävely antoi hyvän vauhdin alkavalle ostoskierrokselle. Ensin oli kuitenkin kuvattava Lyypekin tiliarkkitehtuuria. Sää oli hyytävän kylmä, +7 astetta ja navakka tuuli.

Ostoksia tuli tehtyä, merihenkistä vaatetta ja muuta tilpehööriä. Musta-vaalkoinen ja sini-puna-vaalkoinen olivat kevään väritrendejä.

Risto oli lupautunut tulemaan kello 13 keskustan torille. Tapasimme kuitenkin sattumalta jo aikaisemmin Karstadtissa. Risto sai matjessämpylänsä, jota ilman ostospäivä ei olisi ollut mitään. Ja bratwurstit nautimme keskiaikaistorilla ja leivoslattekahvit kulman takana. Sitten kiireesti 20 minuutin marssi Ibis-keskuksen autotalliin, jossa olimme saaneet luvan pitää Hanihondaa kello neljään.

Lyypekistä ajoimme 4,5 kilometrin päähän Moslingin Cittiin, jossa suoritimme viimeiset juoma- ja elintarvikeostokset. Tavarointa pakatessa alkoi sade ja tuulikin oli yltyntä entisestään. Jokainen Hondan vapaa kolo tuli täyteen. Ennen kahdeksaa suuntasimme kohti Travemündeä. Tuuli oli heittää auton tieltä, niin kovia puuskia tuli välillä.

Travessa ei näkynyt kuin muutama urhea kulkija. Vettä vihmoi, asteita edelleen ne vaivaiset 7. Pieni piipahdus auton ulkopuolelle rantaan riitti. Aallot löivät vaahtopäinä yli rantareunusten ja veneet keikkuivat vinhasti poijuissa. Oli palattava äkkiä autoon ja satamaan, kello oli tällöin vasta vähän yli kahdeksan.

Ennen meitä lähtöselvityksen oli ohittanut arviolta parikymmentä autoa. Autot olivat asettautuneet kolmeen riviin: 1 ja 2 rivissä normaaleja henkilöautoja, 3 rivissä pakettiautoja ja isoja maastureita. Valitsimme pikkumaasturimme kanssa 2. rivin.

Ja eikös vaan taaskin käynyt niin, että kun kolme tuntia myöhemmin "arvottiin" ajojärjestystä laivaan, niin kuin tyhjästä ilmestyi vasemmalle vielä neljäs rivi täynnä venäläisautoja, isoja ja pieniä, ja tottahan se päästettiin ensimmäisenä sisään, sitten harkinnan varainen osa kolmannesta rivistä, sitten 1. rivi ja sitten 2. eli meidän jono. Millä helkkarin logiikalla tuokin järjestys taas arvottiin? Ei ainakaan selvitykseen tulojärjestyksellä ollut mitään tekemistä asian kanssa.

Laivaan ajo oli kuin Hölmölästä. Johtoauto ajoi ensimmäisen rampin ylös ja huiski sen jälkeen ikkunasta, että tuonne vasemmalle rampille pitäisi ajaa. Kun se oli tehty, ei ollutkaan enää ketään ohjaamassa jatkoajoa. Oli oikealla rampi ylös tai tällä tasanteella pitkä kapea rekkosten ja bussien välinen väylä jonnekin. Me letkan ensimmäisenä autona valitsimme kapean väylän jonnekin ja totta kai muut perässä. Ajoimme väylän perälle ja olimme sitten melkein respan tiskillä 7. kannella.

Vasta tässä vaiheessa joku laivamies ilmestyi paikalle huitomaan. Me saimme jäädä, mutta meidän takanamme tulleet autot joutuivat siirtelemään autojaan edestakaisin ja lähemmäs vasemman puolen riviä. Tunnelma oli räjähdysherkkä ja ihmiset kiukkuisia ja kylmissään tuntitolkulla seisottamisesta. Meidän takanamme olleessa autossa ollut suomalainen naishenkilö haukkui paikalla olleen laivamiehen ja koko systeemin sujuvalla saksalla maanrakoon ja aiheesta tekikin. Asiakkaita kehoitetaan tulemaan laivarantaan klo 20 ja kun tulet kiltisti ajoissa, niin laivaan pääset 3,5 – 4,5 tuntia myöhemmin. Etkä suinkaan tulojärjestyksessä, vaan satamahenkilöiden mielivallan alla lähes viimeisenä. Ne, jotka tulevat ennen puolta yötä, pääsevät laivaan todennäköisesti suoraan. Elikkä ei kannata tulla ajoissa! Tämän lystin hinta A4-kategorian hytissä autoineen ja täydellisine ateriapaketteineen kahdelta hengeltä maksoi 652 €. Hinnassa oli jo huomioitu Algarven Suomi-seuran alennus. Ei siis mitään halpaa lystiä.

7.5.2010 Perjantai laivassa

Laivan ulkoyhti oli Star A4-luokkaa, tilava ja ikkunallinen, erinomainen. Ravintolan pöytäplaseeraus sen sijaan oli jälleen kerran omituinen. Pöytä, joka meille osoitettiin, 126, oli osa kuudenhengen systeemiä ja pylväs juuri tuolin takana, niin että tuolia ei saanut kunnolla taaksepäin. Valituksen jälkeen meille annettiin seuraavan päivän lounaalle pöytä 120. No sehän se vasta plaseeraus olikin! 8 hengen kombinaatio: yksi pariskunta toisessa päässä ja me toisessa ja kaikki hyvin vielä tässä vaiheessa. Mut-

ta sitten tunki välipaikoille anteeksi pyydellen 3 saksalaismiestä ja jonkun ajan kuluttua viimeiselle va-
paalle välipaikalle yksi yksinäinen herra. Kaikki vilkuilivat toisiaan vaivautuneesti. Varsinkin kun ympärillä oli tyhjiä pöytiä vaikka millä mitalla.

Jälkiruokapiiraan ja kahvin otimme mukaamme ja siirryimme baarin puolelle. No, kun sutta lähti paik-
koon, tuli karhu vastaan. Baarissa öykkäri suomalainen rekkamiesporukka. Viinaksia oli nautittu ja
remuaminen oli sen mukaista. Menimme kahveinemme baarikäytävän vihonviimeiseen pikkupöytänsä.
Ja kahvin jälkeen taas valitus plaseerauksesta. Illalliselle uusi pöytä 114.

Kannella kävimme vilkaisemassa säätä. Se oli kamala. Tuuli oli vaarallisen kova, ei voinut harrastaa
kansikävelyä ja silmälasit oli sujautettava kiireesti taskun pohjalle. Seurasimme hetken saksalaisnuori-
son tempuilua tuulenpuuskien kanssa ja pelkäsimme koko ajan, että puuska tempaa heistä jonkun
laidan yli.

Illallisaikaan ihmettelimme taas pöytiin ahtamista. Tyhjiä pöytiä oli kymmeniä, mutta illallisvieraat piti
ahtaa tiiviisti samoihin pöytiin. Vain itänaapurit näyttivät viis veisaavan pöytäplaseerauksista. Valitsivat
tapansa mukaan parhaat pöydät ja parhaat eväät!

8.5.2010 Lauantaina Vuosaareen

Räntäsateiseen Vuosaareen laiva rantautui seitsemältä. Laivamatka jäi kauaksi entisaikojen laivanau-
tunnoista. Päätimme jatkossa harkita myös muita vaihtoehtoja.

Lämpötila oli nollan pinnassa. Hetken päästä olimme kotona Ruoholahdessa. Kiittelimme ”Hanihon-
daa” luotettavasta matkaseurasta ja jo muutaman tunnin kuluttua olimme vapauttaneet sen raskaasta
lastistaan.

Summasummarum:

Lähes 30 asteen Algarven helteestä siirryimme Keski- ja
Pohjois-Portugalin sekä Espanjan 15-18 asteen lämpötiloi-
hin. Ranskassa, Belgiassa ja Saksassa sää oli vuodenai-
kaan nähden viileä, jopa kylmä ja erittäin tuulinen. Onneksi
sade kiusasi merkittävästi vasta Travemundessä. Viileästä
säästä huolimatta matka näkö- ja makuelämyksineen oli
ajamisen ja kokemisen arvoinen.

Erityisesti jäivät mieleen Portugalissa Batalhan luostari,
Lima-joen alueet ja Soaven pikkuruinen kyläpahanen.
Ranskassa merenrantakaupungit St. Jean de Luz ja uute-
na tuttavuutena Les Sables D'Olonne. Ile de Noirmoutier ja
merenpohjatiet Passage du Gois sekä upea Vitrén historial-
linen kaupunki ympäristöineen.

Kilometrejä kertyi yhteensä 3 900 km, josta Portugalissa n.
820 km, Espanjassa 830 km, Ranskassa 1500 km, Belgi-
assa ja Saksassa 750 km.

